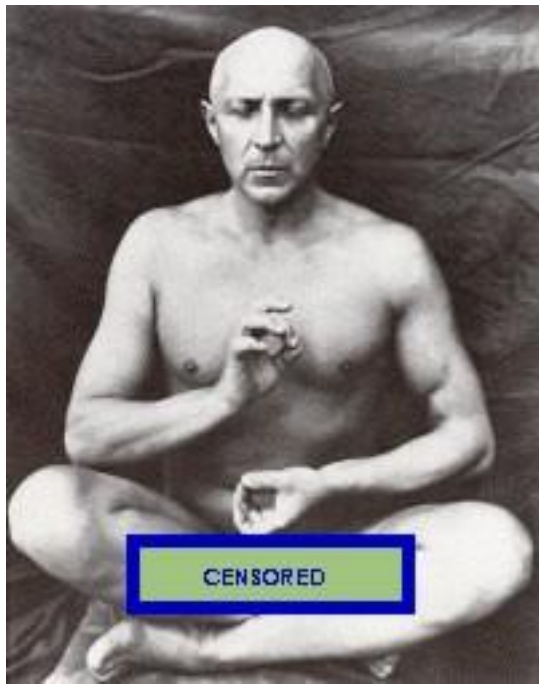

Exhibicionista a marxista Fráňa

František Drtikol - guru gattolina

Je nazýván Patriarchou českého buddhismu

1883 narodil se v Příbrami v rodině živnostníka jako třetí dítě (po dvou sestrách). Žije zde až do r. 1910. Vyrůstá v katolickém prostředí v blízkosti monumentální Svaté Hory, což má na Františka vliv, který se později projevuje i v jeho tvorbě.

Odmalička maluje, má výrazné nadání a vztah k malbě jej provází celý život.

Přibližně r. 1895 čte první filosofické texty, které významně ovlivňují jeho další život. Nepřijímá slepě a nekriticky víru svého okolí a školy, ale zvolna započíná se svým hledáním.

1898 nastupuje do učení na fotografa v ateliéru Antonína Mattase (po obecné škole a nižším gymnasiu v Příbrami).

1901 začíná s vlastní fotografickou tvorbou.

1901-03 studuje fotografickou školu "Lehr und Versuchsanstalt für Photographie" v Mnichově.

1903 nastupuje do svých prvních zaměstnání - nejprve velice krátce v Karlsruhe, pak ve Švýcarském Churu, poté je opět krátce zaměstnán v Turnově u Grána a nakonec i v Praze u fotografa Faixe.

1904 nastupuje na tři roky na vojnu.

1907 po návratu z vojny otevírá ateliér nejprve v rodné Příbrami, kde končí neúspěchem a r. 1910 odchází do Prahy, kde téhož roku otevírá zprvu malý ateliér, který pak opouští, aby otevřel nový.

1911 vydává společně s Ing. Augustinem Škardou dílo **Z dvorů a dvorečků staré Prahy**, jež pozůstávalo z 50 olejotisků

1912 spolu s Ing. Augustinem Škardou otevírá v Praze ve Vodičkově ulici č. 7 ateliér, který je v činnosti až do r. 1935. Toto místo se stává centrem uměleckého dění Prahy. Zde fotografuje velikány té doby – politiky, filosofy, umělce apod. (mezi jinými Masaryka, Beneše, Muchu, Destinovou, Demla, Sovu, Machara, Jirásku, Janáčka, Suka, Martinů, Vojana, M. Gorkého, H. Manna, P. Valéryho, R. Thákura a množství další), ale také se věnuje umělecké fotografii, která mu v této době přinesla světový vzhlas a množství ocenění. Je průkopníkem fotografie ženského aktu. Své fotografie vystavuje po celém světě.

Z tohoto období jsou dochovány první zápisky jeho reflexivních a filosofických úvah. Nejspíš právě někdy v té době se stává členem Theosofické společnosti, kde se blíže obeznámuje s východními filosofiemi. Dopisuje si s Ladislavem Klímou apod.

Před I. světovou válkou a během ní (1913-1918) se dvoří Elišce Janské.

1914 odveden do války, slouží v Benešově (a r. 1918 krátce i v Hartbergu), kde zůstává až do jejího konce. Jeho služba mu umožňuje i celkovou rekapitulaci své životní dráhy i prvních mystických zkušeností. Píše množství dopisů Elišce Janské a své úvahy postupně zapisuje do tří deníků. V této době nefotografuje, zabývá se především kresbou, a také píše (např. i poezii). 1918 vrací se ještě před koncem války pod záminkou ošetřování v nemocnici do svého ateliéru, fotografuje státníky nově vznikající Československé republiky.

1920 žení se s uměleckou tanečnicí Ervinou Kupferovou.

1921 narodila se jim dcera Ervina.

1921 z ateliéru odchází jeho společník Ing. Škarda.

Tou dobou se dostává skrze Weinfurterovu knihu **Ohnivý keř** (1923) na Cestu - tedy k pravidelné každodenní duchovní praxi. (Krátce je také členem mystického spolku Psyché, spolku praktických mystiků, oficiálně založeného r. 1929 po několika letech neformální existence.)

1924 dosahuje prvních významných výsledků při praxi buddhismu a jóg.

1925 dostává cenu Grand Prix na Mezinárodní výstavě moderního dekorativního a průmyslového umění v Paříži i

1926 se nechali s manželkou odloučit. Ervina odjíždí do Ruska, kde dostává angažmá v Charkovském divadle. Vrací se r. 1929. Dcera se s otcem setkává až v 50. letech, a to pouze několikrát.

1928 na konci roku přichází Poznání. V jednom dopise o tom píše: *"A byl jsem vše a vše jsem žil, právě (proto), že jsem byl absolutní Nic."* Jeho žák, František Hein, se ho na to po mnoha

letech ptá: *"Kdy jsi Toho dosáhl plynule? A Fráňa odpovídá: Myslím, že to bylo v devětadvacátém a stalo se mně to na Václavském náměstí. A už To neodešlo..."*

kolem roku 1930 vznikají jím diktované zápisky nazvané **Oči široce otevřené**, jež jsou věnované jeho fotografickému umění.

1930-35 v době světové krize, kdy se mu, dle jeho slov, *v ateliéru obchody nedaří*, pořádá kurzy pro fotoamatéry.

Spolupracuje s Universalii, společností českých hermetiků (založenou 1927), kde později (r. 1938) vydává své překlady textů tibetského buddhismu - např. **Jógu Velkého symbol (Mahamudra), a Jógu prázdnoty**).

1932 znovu se po letech naplno vrací k malování.

1935 zavírá ateliér, prodává jej, aby splatil své dluhy z období světové krize, stěhuje se do ústraní do pronajaté vily na Spořilově, kde se věnuje malířství, meditaci, duchovním vědám, překladům a předávání Učení dalším hledajícím a žákům. Dále se živí především prodejem svých maleb.

Překládá svoje první texty, včetně textů mahájánového buddhismu, prvních u nás. Tyto překlady se během následujících desetiletí šíří samizdatem. Sám studuje duchovní texty v němčině již od mládí. Jeho světový věhlas mu však nyní pomáhá sehnat nejnověji objevené a orientalisty studované texty.

Ve svém životopise později říká: *"Vrátil jsem se ke staré lásce své, k malování... zabýval jsem se filosofií, jak západní, tak východní, jak křesťanskou, řeckou, tak indickou, tibetskou a čínskou. Mnohé věci jsem přeložil, některé Upanišády a některá díla tibetská."*

1935 prochází znovu celou Cestu, zkoumá a analyzuje všechny filosoficko-náboženské systémy, aby našel nejpřímější Učení pro ostatní, jímž se nakonec definitivně stává komplex buddhistických učení (od theravády přes mahájánu a tantrismus vadžrajánu až po Šankarovu advaitu), jehož ústřední praxí je systém buddhistické kundaliní jógy, který již dříve sám praktikoval a učil.

1937-1939 k němu dochází jeho žák J. Hešík

1938 publikuje Alois Trčka pod vlastním jménem (s drobnými úpravami) jeho překlad **Bardo Thedol - Tibetská kniha mrtvých**.

1938 vychází jeho fotografická monografie **Žena ve světle** - výběr 46 aktů.

1942 podruhé se žení. Bere si Jarmilu Rambouskovou, svoji žákyni, která u něho již řadu let pracuje a stará se mu o domácnost.

1942 daruje svůj fotografický odkaz Uměleckoprůmyslovému muzeu v Praze.

od r. 1942 k němu dochází jeho žák František Hein.

od r. 1944 k němu dochází jeho žák Evžen Štekl.

1945 se na Spořilově aktivně účastní Pražského povstání.

1945 po Osvobození vstupuje do KSČ (1. června), podílí se na obnově poválečné Republiky. Např. dobrovolných brigád se účastní až do pozdního stáří.

Heinův žák - Zdeněk Jaroš, který sám znal Fráňu jako Mistra a znal i sílu jeho vlivu, o tom říká: *"Drtikolovo členství v KSČ - to bylo dáno jeho velikým a otevřeným srdcem, umožňovalo mu to dobrovolnou obětavou práci pro blaho ostatních. A že zrovna KSČ? - Ta tohle všechno nabízela, taková byla doba."*

1945-46 se na krátký čas vrací k výuce fotografie (je profesorem na grafické škole).

od r. 1956 k němu dochází jeho žák Rostislav Obšnajdr.

1959 umírá jeho manželka Jarmila. V době, kdy mu jeho zdravotní stav již neumožňuje samostatný pohyb, je upoután na lůžko a odkázán na pohyb pouze na vozíku, se o něj začíná starat Anička Soukupová - jeho poslední žačka.

1959 dosahuje Poznání jeho žák Evžen Štekl.

1961 Fráňa vědomě odchází... František Hein o tom ve své vzpomínce píše: *"Oč snažili se a vždy znovu snaží ve všech časech mnozí ušlechtilí synové a dcery všech národů a ras, to bylo Fráňovi Drtikolovi dopřáno. Odešel, vědomě přemístiv vědomí, odpoutav se od smrtelné schránky. Přetnul okovy - vnořil se v Nenávratno, neboť již ve zjevu viditelném byl tichým Myslitelem, v přirozeném stavu spočívajícím."*

Dovětek k životopisu:

1972-73 pořádá Anna Fárová výstavu Drtikolova fotografického odkazu v UPM, kterou tak znovuobjevila autora pro současnost. Zároveň vydává i katalog k této výstavě **Fotograf František Drtikol**

1986 vychází v Mnichově v nakladatelství Schirmer-Mosel monografie Anny Fárové Frantisek Drtikol - Photograph des Art Deco. František Drtikol je znovu prezentován jako umělec světového formátu a zakládající osobnost stylu Art Deco ve fotografii. Většina budoucích knih o Františku Drtikolovi a jeho umělecké tvorbě čerpá právě z této monografie.

1988 Po něm astronom Miloš Tichý pojmenoval palnetku, kterou toho roku objevil jeho kolega Antonín Mrkos v Obseravtoři na Kleti. Planetka nese označení 1988 AK1 a je nazvána 4671 Drtikol.

1992 vydává Evžen Štekl knihu vzpomínek na Fráňu Drtikola a jeho buddhistické Učení - **SÍLU MOUDROSTI**. Touto knihou **představuje systém buddhistické kundaliní jógy - Učení, jež Fráňa předával svým žákům**. 2. vydání 1994, dotisk 1999.

1993 publikuje Karel Funk pod názvem **Mystik a učitel František Drtikol** nekompletní opis samizdatu Františka Heina František Drtikol - Osobnost a dílo.

1998 pořádá Stanislav Doležal v Galerii Rudolfinum v Praze výstavu všech Fráňových obrazů, již byla poprvé v celé šíři představena a zhodnocena jeho malířská tvorba a dána do souvislosti s jeho tvorbou fotografickou. R. 2001 zakládá nakladatelství a vydavatelství Svět, které se orientuje právě na umělecký odkaz FD a v následujících letech vydává řadu knih a pořádá výstavy po celé Evropě.

2004 vydává Stanislav Doležal knihu **František Drtikol - Duchovní cesta**.

2005 vytváří Evženův žák Jan Lípa, za pomoci dalších žáků a hledajících, tento web a společně s Pavlem Šolcem na něj umísťuje **SÍLU MOUDROSTI**.

Zdroj: http://silamoudrosti.unas.cz/cs/fd_cv_cs.php